

KONFERENCA INSPIRE V MARIBORU

Irena Ažman, Tomaž Petek

V hotelu Habakuk v Mariboru je od 23. do 25. junija 2008 potekala konferenca z naslovom **INSPIRE – izvajanje in koraki za naprej**.

Konferenco je v imenu Evropske komisije organiziral Skupni raziskovalni center (Joint Research Centre), ki je pri tem sodeloval z Geodetsko upravo Republike Slovenije in Zvezo geodetov Slovenije. Pri organizaciji sta sodelovala tudi Zavod CEKTRA in Mestna občina Maribor.

Na konferenci je 340 udeležencev iz več kot 40 držav razpravljalo o obveznostih in dejavnostih, ki jih državam članicam nalaga 14. marca 2007 sprejeta direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta. Direktiva opredeljuje vzpostavitev infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti za potrebe izvajanja okoljskih in drugih politik, povezanih s prostorom (imenovana tudi direktiva INSPIRE). Udeleženci so v treh dneh zasedanja opravili pregled trenutnega stanja pri prenosu obveznosti direktive v pravni red držav članic ter obravnavali razvoj nacionalnih infrastruktur za prostorske podatke v posameznih državah. Izmenjali so si izkušnje pri pripravah na izvajanje obveznosti iz direktive ter se seznanili s stanjem glede priprave izvedbenih pravil. Ta pravila pripravljajo skupine strokovnjakov, nanašajo pa se na področje metapodatkovnih opisov prostorskih podatkov in storitev, povezanih z njimi, na področje storitev iskanja, pregledovanja, transformacije in prenosa podatkov, na področje spremljanja in poročanja o uvajanju infrastrukture za prostorske podatke, na področje določitve specifikacij prostorskih podatkov z namenom doseganja medopravilnosti in na druga področja.

Prvi dan zasedanja je udeležence pozdravil državni sekretar na Ministrstvu za okolje in prostor dr. Mitja Bricelj, ki je v pozdravnem govoru izpostavil pomen dostopnosti kakovostnih prostorskih podatkov za učinkovito upravljanje prostora in varovanje okolja. Poudaril je, da samo dobra podatkovna infrastruktura zagotavlja potrebne sinergije za trajnostno upravljanje naravnih in grajenih virov. Izpostavil je pomembnost čezmejnega sodelovanja med državami pri upravljanju naravnih virov, saj ima sodelovanje različnih sektorjev in institucij izjemen pomen. Za zagotovitev ustreznih rezultatov pa je treba imeti na voljo standardizirane in primerljive zbirke prostorskih podatkov.

Konferenca je bila organizirana v obliki plenarnih zasedanj in predstavitev, posvečenih skupnim usmeritvam in politikam, ter vzporednih predstavitev, ki so se ukvarjale z uporabo in vzpostavitvijo prostorskih podatkovnih infrastruktur, raziskovalnimi vsebinami ter novimi in razvijajočimi se tehnologijami in aplikacijami. Predstavitve so bile večinoma izredno kakovostne, čeprav ponekod

niso bila čisto jasna merila za izbor prispevkov. Zaradi poteka dela v več sekcijah je bilo včasih težko izbrati med različnimi zanimivimi vsebinami.

Letošnja novost je bila delavnica, namenjena spletnim storitvam. Delavnice, povezane s tako pomembno in aktualno temo, se je udeležilo več kot 80 ljudi. Plenarna zasedanja je bilo mogoče spremljati tudi po internetu na spletni strani konference.

Geodetska uprava Republike Slovenije je na konferenci dejavno sodelovala. Njeni predstavniki so predstavili tri pomembne prispevke. V uvodnem plenarnem zasedanju je Tomaž Petek predstavil dogajanja, povezana s slovensko podatkovno infrastrukturo, z naslovom »From INSPIRE to Slovenian SDI«. V sekciji s temo »INSPIRE Perspectives« je o pomembnosti ter pomanjkanju organizacije in koordiniranja nalog za uvedbo zahtev direktive INSPIRE v slovenskem prostoru govoril mag. Jurij Režek v predstavitvi z naslovom »INSPIRE – A Nightmare or a Cleansing Process«. Vodil je tudi sekcijo z naslovom »New Stakeholders«. V tej sekciji so štirje predavatelji razpravljali o pomenu geografskih podatkov in dostopne infrastrukture za različna področja uporabe podatkov. V okviru sekcije za referenčne podatke pa je mag. Blaž Mozetič v predstavitvi z naslovom »The Slovenian First Steps Towards the Common European Spatial Reference System« orisal dejavnosti Geodetske uprave Republike Slovenije na področju uvajanja evropskega prostorskega referenčnega sistema kot temelja evropsko povezljive slovenske prostorske podatkovne infrastrukture. Dr. Božena Lipej je v imenu slovenskih soorganizatorjev konference pozdravila prisotne na slavnostni večerji, organizirani za udeležence konference. Poudarila je pomen dogodka v slovenskem in evropskem prostoru, še posebej v okviru dejavnosti slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Izrazila je željo, da bi kot eden od rezultatov konference dejavnosti na področju vzpostavljanja prostorske podatkovne infrastrukture in implementacije Direktive INSPIRE začele potekati bolj urejeno in pospešeno tudi v Sloveniji. Ta dogodek bi moral prispevati k večji pragmatičnosti kratkoročnih pristopov ter sistematično usmerjenim in načrtovanim dolgoročnim dejavnostim na različnih ravneh in v različnih strokovnih okoljih.

V nadaljevanju zasedanja so udeleženci obravnavali tudi povezanost področja vzpostavitve infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti z drugimi pobudami, kot so »Group on Earth Observations (GEO), Global Monitoring for Environment and Security (GMES), Shared Environmental Information System (SEIS)«. Vse navedene pobude se namreč navezujejo na izvajanje okoljskih politik v državah članicah EU in širše.

Na koncu konference je bilo ugotovljeno, da smo se udeleženci seznanili z mnogimi raznovrstnimi vsebinami, povezanimi z infrastrukturami za prostorske podatke. Pobuda INSPIRE je povezala veliko udeležencev v Evropi z namenom doseganja skupnih, jasnih in preglednih ciljev, prav tako INSPIRE vpliva na izgradnjo oziroma vzpostavitev prostorskih podatkovnih infrastruktur v tretjih državah. Na konferenci je bilo ugotovljeno, da je INSPIRE pomemben prispevek k izgradnji svetovne prostorske podatkovne infrastrukture ter izvajanju pomembnih okoljskih in drugih evropskih ter širših projektov, povezanih s prostorom.

Pomembna usmeritev konference za prihodnje delo je bila zahteva po boljši organiziranosti in koordiniranosti udeležencev pri vzpostavitvi prostorskih podatkovnih infrastruktur. Evropska

komisija mora poskrbeti, da bo med udeleženci več stikov, prav tako mora vzpodbuditi dejavnosti na področju boljše organiziranosti sodelujočih držav članic. Ugotovljeno je bilo, da širok spekter tehničnih dejavnosti, ki potekajo v okviru procesa INSPIRE, vpliva tudi na pripravo mednarodnih standardov ISO, CEN ter OGC in s tem prinaša na ta področja več sodelovanja. Zasebni sektor naj bo bolj aktiven in sproti zagotavlja programska orodja za uvajanje in izvedbo izvedbenih pravil INSPIRE. Dane so bile pobude, da naj zasebna sfera ter izobraževalne ustanove več sodelujejo predvsem z namenom zmanjšanja stroškov pri uvajanju infrastrukture. Ta pa, kot je bilo predstavljeno, kljub velikim vlaganjem ni vredna nič, če je nihče ne uporablja. V okviru konference je bila predstavljena široka vrsta uporabe prostorskih podatkov tako za izvajanje nalog, povezanih s podnebnimi spremembami, naravnimi katastrofami in nesrečami, kot tudi za upravljanje naravnih in grajenih virov. Predlagano je bilo, naj bodo dejavnosti v zvezi z INSPIRE pragmatične, da potrebujemo kratke, hitre rešitve, ki pa bodo zagotavljale izvajanje dolgoročne vizije INSPIRE.

Predstavitve, ki so bile podane na konferenci, si je še vedno mogoče ogledati na spletnih straneh konference:

http://www.ec-gis.org/Workshops/inspire_2008/presentations.cfm.